

Sayı : B.13.2.SSK.5.01.08.00/ 73-0310-314186
Konu : 5084 sayılı Kanunun 4. ve 7. maddelerinde
5568 ve 5615 sayılı Kanunlarla Yapılan
Düzenlemeler

ANKARA
30/4/2008

GENELGE

2008-31

I- GENEL AÇIKLAMALAR :

Bilindiği gibi, 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun değişik 4 üncü maddesinin uygulanmasının usul ve esasları, 13/4/2004 tarihli ve 16-314 Ek sayılı, 27/5/2005 tarihli ve 16-344 Ek sayılı, 26/6/2006 tarihli ve 16-375 Ek sayılı, 15/6/2007 tarihli ve 2007/48 sayılı genelgelerimiz ile açıklanmıştır.

Bu defa, 30/12/2006 tarihli ve 26392 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5568 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, 5084 sayılı Kanunun 7 nci maddesine 5228 sayılı Kanunun 55 inci maddesi ile eklenen (h) bendi yeniden düzenlenmiştir.

5568 sayılı Kanun ile yapılan bu düzenlemeyle 5084 sayılı **Kanunun 7 nci maddesinin (h) bendi;**

“Bu Kanunun 3,4 ve 6 ncı maddelerinde yer alan destek ve teşvikler, bu maddelerde belirtilen sürelerle bakılmaksızın Kanun kapsamına giren illerdeki yeni yatırımlardan; 31.12.2007 tarihine kadar tamamlananlar için 5 yıl, 31.12.2008 tarihine kadar tamamlananlar için 4 yıl, 31.12.2009 tarihine kadar tamamlananlar için 3 yıl süreyle uygulanır.”

şeklinde değiştirilmiştir.

Diğer taraftan, 4/4/2007 tarihli ve 26483 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **5615 sayılı “Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” un 24 üncü maddesinde;**

“29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun;

A) 3 üncü ve 4 üncü maddelerinin birinci fıkralarının (a) bentlerinde geçen "otuz" ibareleri "on" olarak, (b) bentleri ise "1.4.2005 tarihinden önce işe başlamış olan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinden asgarî on işçi çalıştıranların iş yerlerinde fülen çalışan işçilerin," şeklinde,

.....”

değiştirilmiştir.

D) 5084 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2 – Bu Kanunun 3 üncü, 4 üncü ve 6 ncı maddelerinde yer alan destek ve teşviklerden, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 5 yıl süreyle, bu maddelerdeki şartları taşımaları kaydıyla Gökçeada ve Bozcaada’daki işletmeler de yararlanır.”

Hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, 5084 sayılı Kanunun 5615 sayılı Kanunla değişik 4 üncü maddesi ve yine 5084 sayılı Kanunun 5568 sayılı Kanunla değişik 7 nci maddesinin (h) bendinin uygulanması ile ilgili olarak Ünitelerimizce yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

II- 1/5/2007 TARİHİNDEN İTİBAREN 5084 SAYILI KANUNUN 4 ÜNCÜ MADDESİNDE ÖNGÖRÜLEN SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ TEŞVİKİNDEN YARARLANMA ESASLARI

31/12/2008 tarihine kadar uygulanmak üzere, gelir veya kurumlar vergisi mükellefi işverenler, 5084 sayılı Kanun kapsamındaki illerde, **fiilen on (dahil) veya daha fazla sigortalı çalıştırmaları koşuluyla**, bu işyerinde çalıştırdıkları tüm sigortalılar için (topluluk sigortası ile sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışanlardan dolayı tahakkuk ettirilen primler hariç) **2007/Mayıs ayından** itibaren 5084 sayılı Kanun uyarınca **sigorta primi işveren hissesi teşvikinden** yararlanabileceklerdir.

Teşvikten yararlanan bir işyerinde, daha sonra bu işyerinden sigortalı çıkarılması nedeniyle, bir sonraki ayda fiilen çalışan sigortalı sayısında azalma olmasına bağlı olarak, anılan işyeri işvereni, fiilen çalışan sigortalı sayısının on sigortalının altına düşmesi nedeniyle bu işyerinde sigortalı sayısı yeniden on sigortalıya ulaşmadıkça sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanamayacaktır.

Teşvik kapsamında dikkate alınacak fiilen çalışan sigortalı sayısının tespitinde, aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı olup, bu belgede prim ödeme gün sayısı bulunan (çalışan) sigortalılar dikkate alınacaktır. Yasal süresi içinde birden fazla aylık prim ve hizmet belgesi verilmiş ise, **sigortalı sayısının tespitinde, bu belgelerde prim ödeme gün sayısı bulunan sigortalıların toplam sayısı dikkate alınacaktır.** Dolayısıyla, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar (emekliler) sigortalı sayısının tespitinde dikkate alınacak, aday çırak, çırak ve öğrenciler ile topluluk sigortasına tabi olanlar ise sigortalı sayısının tespitinde nazara alınmayacaktır.

Öte yandan, aylık sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi ve topluluk sigortası primlerinin işveren hissesi tutarları teşvik kapsamına dahil edilmeyecektir.

Kanun kapsamındaki illerde işverenlerin birden fazla işyeri bulunması durumunda ise, asgari on sigortalı çalıştırma şartı, işyerlerinin **her biri için ayrı ayrı aranacaktır.**

Öte yandan, 5615 sayılı Kanunla 5084 sayılı Kanunda yapılan değişiklik uyarınca 1/5/2007 tarihinden itibaren, 1/4/2005 tarihinden önce işe başlamış olan işverenler için sigortalı sayısını % 20 artırma koşulu aranmadığından, 2007/Mayıs ayından itibaren 10 veya üzerinde sigortalı çalıştıran işverenler, **sigortalı sayısının %20 artırılıp artırılmadığı üzerinde durulmaksızın, çalıştırdıkları sigortalıların tamamından dolayı (topluluk sigortası ile sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışanlardan dolayı tahakkuk eden primler hariç) işveren hissesi prim tutarı teşvikinden istifade edebileceklerdir.**

Örnek-1: Rize ilinde 17/5/2007 tarihinde faaliyete geçen ve kurumlar vergisi mükellefi olan (K) Anonim Şirketine ait işyerinde 7 sigortalı çalıştırılmaktadır. 1/6/2007 tarihinde yeni işe başlayan 3 sigortalı ile birlikte işyerinde çalışan sigortalı sayısı Haziran ayında 10 sigortalı olmuştur. Bu işyerinden dolayı işveren, 2007/ Mayıs ayı için sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanamayacaktır. Anılan işveren, 2007/Haziran ayında ise, aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı 10 sigortalısının tamamı için, sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanabilecektir.

Örnek-2: Kurumlar vergisi mükellefi olan (A) Limited Şirketi, Nevşehir ilinde 9/9/2005 tarihinde faaliyete geçmiş olup, işyerinde 9 sigortalı çalıştırılmaktadır. 1/5/2007 tarihinde 3 sigortalının daha işe alınmasıyla bu işyerindeki sigortalı sayısı 12 sigortalı olmuştur. 2007/ Mayıs ayına ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgesindeki sigortalı sayısı 12 olduğundan ve en az 10 sigortalı çalıştırma şartı yerine getirildiğinden söz konusu sigortalılardan dolayı sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanılabilecektir.

Örnek-3: Niğde ilinde tescilli (N) Anonim Şirketine ait işyerinde 5 sigortalı çalıştırılmaktadır. 2007/ Mayıs ayı içerisinde önce 1 sonra 3 sigortalının daha işe alınmasıyla

sigortalı sayısı 9 olmuştur. En az 10 sigortalı çalıştırma şartı yerine getirilmediğinden 2007/ Mayıs ayı belgesiyle bildirilen 9 sigortalı için sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanılamayacaktır.

III- GÖKÇEADA VE BOZCAADA İLE İLGİLİ OLARAK YAPILACAK İŞLEMLER

5084 sayılı Kanununun 5350 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesinin kapsamına giren 49 İl'e ilaveten, bu defa 5615 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinin (D) fıkrasıyla 5084 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 nci madde uyarınca **Çanakkale ilinin Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri de, bu Kanunun 3 üncü, 4 üncü ve 6 ncı maddelerinde yer alan destek ve teşviklerden, 1/5/2007 tarihinden itibaren bu maddelerdeki şartları taşımaları kaydıyla, 5 yıl süreyle yararlanacaklardır.**

Dolayısıyla, Gökçeada ve Bozcaada'da faaliyet gösteren işverenlerin, 5084 sayılı Kanunda öngörülen işveren hissesi prim tutarı teşvikinden istifade edebilmeleri için, gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olduklarını kanıtlayan **vergi dairelerinden alacakları resmi belgeyi, işyerinin işlem gördüğü Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü / Devredilen SSK Sigorta Müdürlüğüne ibraz etmeleri gerekmektedir.**

Öte yandan, **Çanakkale ili sınırları içerisinde bulunmasına rağmen bu adalar (Gökçeada (İmroz) ve Bozcaada) dışındaki yerlerde kurulu işletmeler anılan Kanunun sigorta primi işveren hissesi teşvikinden faydalanmayacaktır.**

Diğer taraftan, anılan Kanun kapsamında yer alan illerin yanı sıra Gökçeada ve Bozcaada'da faaliyet göstermekle birlikte, resmi nitelikteki işyerleri ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun yanı sıra uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetlerden dolayı sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

IV-SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ TEŞVİKİNDEN YARARLANABİLMEK İÇİN VERİLMESİ GEREKEN BELGELER ve YAPILACAK İŞLEMLER

1- Bu konuda daha önce yayımlanmış olan genelgelerimizde de belirtildiği üzere, uygulamadan sadece gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan işverenler yararlanabilecektir. **Dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisine tabi olmayan işveren uygulamadan yararlandırılmayacaktır.**

5084 sayılı Kanun kapsamına giren ve 5350, 5615 sayılı Kanunlarla değişik 4 üncü madde hükmünden yararlanmak isteyen işverenlerin, **işyeri adresi de belirtilmek suretiyle, gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olduklarına ilişkin ilgili vergi dairesinden almış oldukları belgeyi** bağlı buldukları üniteye vermeleri gerekmektedir.

İlgili ünitelerce **gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olduğu anlaşılan işverenler** için söz konusu ünitece bilgisayar programlarında gerekli kodlama yapılacak, ardından bu işverenlerce düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri **8/5615 sayılı Kanun çeşidi seçilmek** suretiyle Kuruma gönderilecektir. Bu durumda, bahse konu işverenler, işveren hissesi prim tutarı teşvikinden **%80 ölçüde** yararlanacaklardır.

2- Kapsama giren illerde, **organize sanayi veya endüstri bölgelerinde kurulu bulunan işyerlerinin**, bu bölgede faaliyetlerini sürdürdüklerinin, başlangıçta, en geç prim belgesi ile birlikte veya bu belgenin verilmesi gereken ayda Kurumumuza ibraz edilmek üzere organize sanayi bölgesi yönetim kurulu veya ilgili ticaret veya sanayi odalarınca düzenlenen bir belge ile kanıtlanması gerekmekte olup, bu belge ibraz edilinceye kadar, diğer işyerlerine uygulanan esaslara göre işlem yapılacaktır. Başka bir ifadeyle, işveren hissesi priminin %100'ü değil, %80'i Hazinece karşılanacaktır.

Anılan Kanun kapsamına giren işverenlerin, **organize sanayi veya endüstri bölgesinde faaliyet göstermeleri** ve bu hususu organize sanayi bölgesi yönetim kurulu veya ilgili ticaret veya sanayi odalarınca düzenlenen bir belge ile kanıtlamaları halinde ise, yine ilgili Sosyal Güvenlik İl/ Devredilen SSK Sigorta Müdürlüklerince bilgisayar programlarında gerekli kodlama yapılacak ve aylık prim ve hizmet belgeleri bu defa **0/5615 sayılı Kanun çeşidi seçilmek suretiyle** Kuruma gönderilecektir. Bu durumda, bahse konu işverenler, **işveren hissesi prim tutarı teşvikinden % 100 ölçüde istifade edeceklerdir.**

3- Aylık prim ve hizmet belgelerini daha önce 8/5084 veya 0/5084 sayılı Kanun çeşidini seçmek suretiyle düzenleyen işverenler, (daha önce gerek gelir veya kurumlar vergisi mükellefi oldukları, gerekse organize sanayi veya endüstri bölgesinde faaliyette buldukları hususu belgelenecek ilgili Sosyal Güvenlik İl / Devredilen SSK Sigorta Müdürlüklerince kodlama yapılmış olduğundan, bu hususların yeniden belgelenebilmesine gerek bulunmamakla birlikte, bahse konu belgeleri, yalnızca 5084 veya 5350 sayılı Kanunda öngörülen işveren hissesi prim tutarı teşvikinden yararlanmayıp, 5615 sayılı Kanunda öngörülen işveren hissesi prim tutarı teşvikinden yararlanacak olan işverenler ibraz edeceklerdir.) 5615 sayılı Kanunda öngörülen şartları taşımaları halinde, 2007/Mayıs ayına ilişkin olarak düzenlenen aylık prim ve hizmet belgelerinden başlanılarak, prim belgelerini işyerinin organize sanayi veya endüstri bölgesi içinde olup olmadığına göre, 8/5615 veya 0/5615 sayılı Kanun çeşidini seçmek suretiyle Kuruma gönderebileceklerdir.

Ancak, işyerinin organize sanayi veya endüstri bölgesi içinde faaliyet göstermesi nedeniyle, aylık prim ve hizmet belgelerini daha önce 0/5084 sayılı Kanun çeşidini seçerek gönderen işverenlerin, 5615 sayılı Kanunda öngörülen şartları taşımaları halinde, bu defa bilgisayar programlarında daha önce kodlanmış olan **0/5084 sayılı Kanun türünün 0/5615 sayılı Kanuna göre değiştirilmesi için** işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl / Devredilen SSK Sigorta Müdürlüklerine başvurularını gerekmektedir.

V- YENİ YATIRIMLARIN TEŞVİKTEN YARARLANMA SÜRELERİ

5568 sayılı Kanunla yapılan ve 30/12/2006 tarihinden itibaren yürürlüğe giren değişiklik dikkate alındığında, 5084 sayılı Kanunun değişik 4 üncü maddesinde yer alan teşvik, bu maddede belirtilen sürelerle bakılmaksızın **Kanun kapsamına giren illerdeki yeni yatırımlardan; 31/12/2007 tarihine kadar tamamlananlar için 5 yıl, 31/12/2008 tarihine kadar tamamlananlar için 4 yıl, 31/12/2009 tarihine kadar tamamlananlar için 3 yıl süreyle uygulanacaktır.**

5568 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, 31/12/2007 tarihinden sonra tamamlanacak olan **yeni yatırım sahibi** gelir veya kurumlar vergisi mükellefi işverenlerin, 5084 sayılı Kanunda öngörülen koşulları taşıması durumunda 5084 sayılı Kanunun değişik 4 üncü maddesinde belirtilen teşvikten yararlanmasına imkan tanınmıştır.

Dolayısıyla 5568 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile değişik 5084 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (h) bendine göre, bu Kanun kapsamına giren illerdeki **yeni yatırımlar** nedeniyle uygulanacak sigorta primi teşviki 5084 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan süreye bakılmaksızın, aşağıdaki tabloda belirtilen sürelerle sınırlı kalınarak uygulanacaktır.

Yeni Yatırımın Tamamlanma Tarihi	Destek ve Teşviklerden Yararlanma Süresi	En Son Yararlanılacak Tarih
31/12/2007 tarihine kadar	Tamamlanma tarihini izleyen 5 yıl	31/12/2012 tarihine kadar
31/12/2008 tarihine kadar	Tamamlanma tarihini izleyen 4 yıl	31/12/2012 tarihine kadar
31/12/2009 tarihine kadar	Tamamlanma tarihini izleyen 3 yıl	31/12/2012 tarihine kadar

Örneğin, 31/12/2008 tarihine kadar tamamlanan **yeni bir yatırım için** 4 yıl süreyle teşvik uygulanacak olup, bu yatırım nedeniyle teşvikten yararlanılacak son tarih 2012 yılının Aralık ayı olacaktır.

Öte yandan, 5084 sayılı Kanunun, 5350 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle eklenen 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde, yatırıma başlama ve yatırımın tamamlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı (alomaliye.com) ve Hazine Müsteşarlığı müştereken yetkili olduğu hususu öngörüldüğünden, yatırıma başlama ve tamamlamaya ilişkin hususlarda daha sonra açıklama yapılacaktır.

VI- DİĞER HUSUSLAR

1- 1/5/2007 tarihinden itibaren 5084 sayılı Kanunun 5615 sayılı Kanunla değişik 24 üncü maddesiyle getirilen düzenlemeler 1/5/2007 tarihinden itibaren geçerli olacağından, işverenler tarafından, 2007/ Mayıs ayı ve sonraki aylar için 5350 sayılı Kanunla ilgili olarak gerek internet ortamında gerekse kağıt ortamında belge verilmeyecektir.

5350 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi ile, 5084 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilmeden önceki 3 ve 4 üncü maddelerinde belirtilen teşvik ve desteklerden **5084 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin a bendi kapsamındaki iller bakımından yararlanma hakkı kazanan** işverenlerin bu haklarından aynen yararlanmaya devam edecekleri, ancak bu işverenlerin gerekli şartları sağlamaları ve talep etmeleri halinde 5350 sayılı Kanunla getirilen değişikliklerden yararlanma hakları bulunduğu hükme bağlandığından, 5084 sayılı Kanundan yararlanan işverenlerin **5615 sayılı Kanundan yararlanma yönünde bir isteklerinin bulunmaması halinde**, haklarında 13/4/2004 tarihli ve 16-314 Ek sayılı Genelgede açıklandığı gibi işlem yapılmasına devam edilecektir.

Örneğin; 5084 sayılı Kanunun uygulandığı 36 il'in birinde, (A) işverenin 17/7/2004 tarihinde faaliyete geçen bir işyerinde 3 sigortalı çalıştırılmakta ve bu sigortalılarından dolayı 5084 sayılı Kanundan yararlanmakta iken söz konusu işyerinde bu defa 2007/Haziran ayında 2 sigortalı daha çalıştırılmaya başlanmış ise, bu takdirde (A) işvereni, toplam 5 sigortalıdan dolayı sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlandırılacaktır.

Diğer taraftan, 5084 sayılı Kanunun 5350 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki 4 üncü maddesi uyarınca 36 ilde faaliyette bulunduğu halde, **şartları yerine getirmediğinden teşvikten yararlanma hakkı kazanamamış işverenler yeni hükümler çerçevesinde, yani en az 10 sigortalı çalıştırma koşulunun yerine getirilmesi kaydıyla teşvikten yararlanabileceklerdir.**

3- Sosyal Güvenlik İl / Devredilen SSK Sigorta Müdürlüklerimizce, 5084 sayılı Kanun kapsamına giren işyerlerinin sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmak için gerekli olan şartları taşıyıp taşımadıkları ile sigorta primi işveren hissesi teşvik tutarının doğru hesaplanıp hesaplanmadığı hususları her ay düzenli olarak kontrol edilerek, bu işyerlerinin teşvikten yararlanmak için gerekli şartları taşımadıklarının (örneğin; 1/5/2007 tarihinden itibaren işyerinde fiilen on (dahil) veya daha fazla sigortalı çalıştırma şartını gerçekleştirmedikleri gibi) yada sigorta primi işveren hissesi teşvik tutarının doğru hesaplanmadığının anlaşılması halinde, anılan işyerleri işverenleri sözkonusu aylardan dolayı teşvikten yararlandırılmayacak ve bu aylar için Hazine tarafından karşılanmış olan sigorta priminin işveren hissesi 506 sayılı Kanunun 80 inci maddesi de nazara alınarak gecikme cezası, gecikme zammı ile birlikte işverenden tahsil edilecektir.

4- Daha önceki genelgelerimizde de belirtildiği gibi, Kanun kapsamında olmayan bölgelerde yer alan istihdamın, Kanun kapsamındaki bölgelere veya kapsama dahil bölgelerde var olan istihdamın bölge içine kaydırılmasına yönelik teşviklerden yararlanma amaçlı uygulamalar Kanun kapsamında değerlendirilmeyecek olup, buralarda muvazaalı işlem yapıp

yapılmadığı hususları 16-344 Ek sayılı Genelgemizin “V-Muvazaalı İşlemlerin Önlenmesi” başlıklı bölümünde açıklanan esaslar dairesinde sosyal güvenlik kontrol memurlarınca düzenli olarak araştırılacaktır.

5- 5084 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin bundan önce çıkarılmış bulunan 13/4/2004 tarihli ve 16-314 Ek sayılı, 27/5/2005 tarihli ve 16-344 Ek sayılı, 26/6/2006 tarihli, 16-375 Ek sayılı Genelgelerin bu Genelgeye aykırı hükümleri bu Genelgenin yayımlandığı tarih ile 15/6/2007 tarihli ve 2007/48 sayılı Genelge 1/5/2007 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. Bu Genelgede hüküm bulunmayan hallerde ise anılan Genelgelerdeki açıklamalar dikkate alınarak işlem yapılacaktır.

6– Bu Genelge 1/5/2007 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

D A Ğ I T I M :

Gereği :

- Merkez Teşkilatına
- Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğüne
- Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne
- Devredilen SSK Sigorta Müdürlüklerine